

Doajmmapládna suohkanijda 2021-2023/ Aktivitetsplan for kommunen 2021-2023

Guovtegielakvuodadárja suohkanijda
Sjebmá sáddiduvvá Sámediggáj ávddála **31.08.20**
Tospráklighetsmidler til kommuner
Skjema sendes til Sametinget innen **31.08.20**

Diedo suohkana birra/ Opplysninger om kommunen:
Suohkan/Kommune: Hábmara suohkan – Hamarøy kommune
Guládallamulmusj/Kontaktperson: Kurt Fossvik, sadjásasj háldadusoajvve – assisterende kommunedirektør
Adræssa/Adresse: Marie Hamsuns vei 3, 8294 Hamarøy
Telefávnná/Telefon: 75 76 50 00
E-poassta/E-post: postmottak@hamaroy.kommune.no
Organisasjávnnánummar/Organisasjonsnummer: 970 542 507

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2021			
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd			
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2021/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2021			
<p>Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.</p> <p>Målet for tilskuddsordningen: Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.</p>			
<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkataksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/Uttyding</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sáme álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánaj ma galggi álles jali ásiida álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gånágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p>Lovert og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oversetting av stillingsannonser, informasjon og kunngjøringer • Oversetting og publikasjon av samiske artikler på kommunens hjemmeside • Egen samisk rådgiver 	
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav váldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálatjtat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutjijn guhti l doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrán.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>	<p>Skal kommunen styrke publikumskontakten med kompetanse i samisk språk, her må det dekkes vikarer når ansatte skal delta på kurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om tilegnelse av samisk språkkompetanse, herunder også etter- og videreutdanning av samiskspråklige ansatte. Kostnaden her er først og fremst vikarbruk • Samisk rådgiver 	

<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiela varresvuoda- ja sosiálasuorgen § 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiela adnet berustimijdis bærrávgátsájtjít bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadinguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>	<p>Innen ansvar Helse og sosial kan avsatte midler brukes til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving innenfor samisk kulturforståelse og basiskurs i samisk språk for ansatte på sykehjemmet • Midler til innkjøp av samisk kunst/utsmykking ved sykehjemmet og andre institusjoner • Lønnsmidler til ansatt/ansatte som får et særskilt ansvar for å utvikle en tjeneste tilpasset samiske brukere innen helse-og omsorg 	
<p>§ 3-6 Individuelle kirkelige tjenester</p>	<p>Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk støtte/tilskudd til kirkelig fellesråd 	
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj § 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadinguovlon, la riektá oadtjot báلكkidum virggeloabev allasisá ámastittjot sámegiela máhtov gå orgána dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælggogissan dahká joarkátjít orgánan vissa ájgev barggat áhpadasá mañjela. Gánágis dárkkelappot mierret njuolgadusájt dáj mærrádasáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere • Samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte 	
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiela oadtjot § 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiela oadtjot. Gánágis máhtta dárkkelap njuolgadusájt dán mærrádasá tjadádime birra vaddet. Vuodskávlá ja joarkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktuj guoski da njuolgadusá ma li vuodskávlálagan ja joarkkaáhpadusálagan (áhpadusálagan), ja da njuolgadusá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).</p>	<p>Kommunen vil ha utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har allerede etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr pr student. Denne kostnaden legges inn under aktivitetsdelen. Hamarøy kommune ønsker å prioritere</p>	

		giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon	
		<ul style="list-style-type: none"> • Stipendordninger • Giellatjehppe • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere 	
§ 3-9. Sámeigiella suohkana háldadusán § 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning	Suohkanstivrra máhtta mierredit, sámeigiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán. Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.	<ul style="list-style-type: none"> • Midler til samisk rådgivers ansvarsområder. Herunder også; tolkning, innkjøp av samisk kunst for synliggjøring, skilting, møtevirksomhet m.m • Abonnement på samiske aviser og tidsskrifter 	
§ 3-11. Gujddim § 3-11. Klage	Jus almulasj orgádna ij dán kapihttala mærrádušájt tjuovo, de máhtta sán gesi ássje nuolgga guosská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guosská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gå gujddim guosská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj. Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.		
		Ruhtagáillo vuodo- ja dievnastudoasse Sum kostnader basis- og betjeningsdel	Basistilskudd fra Sametinget ca 3.000.000 kr fordeler seg slik: <ul style="list-style-type: none"> • 400.000 kr settes av til merarbeid kommunal samisk forvaltning: Fordeler seg slik: - Rådmann 10% - Utvikling 10% - Regnskap 10% - Lønn/personal 10% - Service/IT 20% - Helse og omsorg 20%

			<p>- Oppvekst 20 %</p> <ul style="list-style-type: none"> • ansvar kirke og trossamfunn kr 200.000 • ansvar 190 samisk språk og forvaltning kr 1.350.000 • ansvar Drag skole giellatjehppe kr 450 000 • ansvar Helse- og sosial kr 400.000 • tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere: 100.000 kr • samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte i kommunen (kan f.eks. være studier i regi av Nord Universitet): 100.000 kr <p><i>Innen ansvar 190 samisk språk og forvaltning skal midlene dekke lønn for</i></p>
--	--	--	---

			<i>språkkonsulent/rådgiver, sosiale kostnader, annonsering, informasjon/kunngjøring, møtevirksomhet, abonnement, skilting m.m.</i>
--	--	--	--

2. Suohkanij giellaávdánahhttembarggo 2021 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2021

Ávdánahhttemdárja /Utviklingstilskudd

Ulmme doarjjaárnigijn:

Viesajdiddje bessi sámegeielav oahppat ja ávdedit

Målet med tilskuddsordningen:

Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket

Mánálgárddemánájda/Tiltak for barnehagebarn

	<i>Dájma /Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjet t</i>	
	<p><i>Kompetanseheving og utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for de kommunale barnehagene i nye Hamarøy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Samiskspråklig utdanningspermisjon til pedagoger og ansatte i de kommunale barnehagene i nye Hamarøy. Kommunen bør ha ei bevisst satsing på å gi ansatte utdanningspermisjon for å tilegne seg mer samiskspråklig kunnskap. Det er viktig at barnehager får en større språklig- og kulturell bevissthet til det vi har to kulturer i nye Hamarøy. En slik satsing fra kommunens side er det sterkeste samiskspråklige tiltaket for våre barnehager Drag barnehage har en ansatt som har tatt utdanningspermisjon gjennom Nord Universitet. Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men kan også bli en ressurs for de andre kommunale barnehagene, gjerne som såkalt "giellatjehppe". Det kan også være aktuelt å leie vikarer for ressurspersonene eller leie inn samiskspråklige ressurspersoner for bruk i undervisning. 	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Giellatjehppe Drag barnehage 50% 220.000 kr <i>Vedtak fra Sametinget for: innvilget som omsøkt</i> Andre tiltak 200.000 kr <i>Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget</i> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Giellatjehppe Drag barnehage 50% 220.000 kr Innvilget som omsøkt Andre tiltak 200.000 kr 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Det må gis rom for at barnehagene selv er med på å utvikle disse tiltakene 			
	<p><i>NuorajTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til NuorajTV (under øvrige tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for barnehagebarn. 			Se budsjett under øvrige tiltak
Skávlláohppijda/ Tiltak for grunnskolebarn				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	<i>t</i>
	<p><i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn. <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråkelever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmespråk (foreldre). I tillegg har mange av elevene på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.</p>	Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 450.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: 400.000 kr innvilget</i></p> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 450.000 kr <p><i>Innvilget som omsøkt</i></p>	
	<p><i>Språkkaféer på skolene</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til foreldrearbeidsutvalgene (FAU) for gjennomføring av språkkaféer på ettermiddag/kveldstid for skolebarna. 	Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Språkkaféer 50.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</i></p> <p>Interessen rundt disse språkkaféene har variert, og hele</p>	

			konseptet bør endres. Søkes ikke videreført i 2021.	
	<i>NuorajTV</i> • Tilskuddet til NuorajTV (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.		Se budsjett under øvrige tiltak	
	<i>Julevsáme vahkko</i> • Tilskuddet til Julevsáme vahkko (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for mange skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn.		Se budsjett under øvrige tiltak	
	<i>Kompetanseheving for lærere</i> • Etter –og videreutdanning av lulesamiske lærere. Denne kostnaden er tatt inn under basis- og betjeningsdel og nevnes således her som et tiltak.	Øke samiskspråklig kompetanse for de lulesamiske lærerne	Se budsjett under basis- og betjeningsdel	
Ietjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
	<i>NuorajTV</i> • Lulesamisk medie	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging	<i>Tiltak i 2020:</i> • NuorajTV 100.000 kr <i>Vedtatt fra Sametinget: innvilget som omsøkt</i> <i>Ønsket videreført i 2021:</i> • NuorajTV 100.000 kr <i>Innvilget som omsøkt</i>	
	<i>Julevsáme vahkko</i> • Lulesamisk kulturuke	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging	<i>Tiltak i 2020:</i> • Julevsáme vahkko 100.000 kr <i>Vedtatt fra Sametinget: innvilget som omsøkt</i>	

			<p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Julevsáme vahkko 100.000 kr <p><i>Innvilget som omsøkt</i></p>	
	<i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i>	Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter 50.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</i></p> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter 50.000 kr <p><i>Innvilget som omsøkt</i></p>	
	<i>Språkkafé i samarbeid med ASVO. Kveldsbasert tiltak</i>	Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tysfjord Asvo 100.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</i></p> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tysfjord Asvo 100.000 kr <p><i>Innvilget som omsøkt</i></p>	
	<i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak 100.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</i></p> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak 	

			100.000 kr Innvilget som omsøkt	
	<p><i>Duodje</i></p> <p>Det samiske kunsthåndverket har lange tradisjoner og er en viktig del av den samiske kulturen. Det skilles mellom dipmaduodje (mykduodje) der man arbeider med myke materialer som stoff og skinn, og garraduodje der man arbeider med harde materialer som tre, horn og bein.</p> <p>I kulturskolens duodjefag undervises det i garraduodje. Materialer hentes fra naturen i nærområdet for å lære om prosessen fra treet står i skogen, til ferdig duodje-produkt. Det læres å bruke skjærende verktøy, som er grunnstenen i garraduodje. De første ukene gjøres det kjent med både verktøy og materialer. Når produktene er ferdige skal det læres hvordan man behandler og beskytter produktene mot tidens tann. Det vil også læres om duodjens verdier og betydning.</p> <p>Lærer er Mattias Harr - og faget har ingen kontingent de under 20 år. Tilbudet er for 5.-10.klasse OG VGS + voksne elever Undervisningssteder: Drag og Oppeid.</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune gir dette tilbudet idag innenfor sine egne rammer. Kulturskolen har også satt seg et mål om å utvide det nåværende duodjetilbudet til også å gjelde dipmaduodje. Behovet er en 30% stilling til å begynne med.</p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p>Tiltak i 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% stilling på Drag og 20% stilling på Oppeid. og ca. 10.000 kr til innkjøp av utstyr, totalt 250.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget</i></p> <p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 30% stilling til oppstart av dipmaduodje + utstyr, totalt 200.000 kr 	
	<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en 	<p>Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene</p>	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerrekuttering 300.00 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget:</i></p> 	

<p>stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år).</p> <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>		<p><i>innvilget som omsøkt</i></p> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerrekuttering 300.000 kr <p><i>Innvilget som omsøkt</i></p>	
<p><i>Profilskole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse</i></p> <p>Riksrevisjonen kommer med en nedslående rapport når gjelder samisk undervisning (Riksrevisjonens undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk (2019-2020)). Ingen aktører kan si noe om kvaliteten på undervisningen som gis, og riksrevisjonens funn viser både til lærermangel som et vedvarende problem, mangel på læremidler som svekker opplæringstilbudet og generell svakhet i organiseringen av fjernundervisningstilbudet.</p> <p>Lulesamisk språk er det samiske språket som har størst utfordringer ihht opplæring i og på samisk. (For)prosjektet skal skissere innhold, organisering, eierskap, modell på undervisning, samt økonomisk og sosial bærekraft. Det vil være naturlig å utrede klasseromsundervisning, fjernundervisning og læremiddelproduksjon som en del av profilskolen.</p> <p>Oppdragsutfører: Hábmara suohkan - Hamarøy kommune</p> <p>Prosjektet er forankret gjennom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Delprosjekt 10.2.1 Plan for oppvekt og undervisning (delprosjekt som ble nedsatt i forbindelse med sammenslåinga- og bygginga av nye Hábmmer – nye Hamarøy) 2) Kommunestyrets vedtak av 14.05.2020: Kommunedirektøren bes om å prioritere utredning til politisk behandling på Drag skole som lulesamisk profilskole. 	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe som svarer på de utfordringene lulesamisk språk har innen skolesektoren</p>	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utviklingsarbeid 300.000 kr <p><i>Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget</i></p> <p><i>Ønsket videreført i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Profilskole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse 500.000 kr</i> <p><i>Innvilget med 300.000 kr</i></p>	

	Målet er å være i gang med profilskole fra august 2021			
	<p><i>Lønnsmidler som rekruttering</i></p> <p>Som rekrutteringstiltak i nye Hamarøy bør ansatte få uttelling for relevant samiskspråklig videreutdanning tatt ved universitet, høyskole eller annen godkjent utdanningsinstitusjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 stp. eller tilsvarende: 20 000 kr • 45 stp. eller tilsvarende: 15 000 kr • 30 stp. eller tilsvarende: 10 000 kr • 15 stp. eller tilsvarende: 5 000 kr • Realkompetanse samisk: 5 000 kr <p>Kompetansetillegget bør gå over de ulike virksomhetenes budsjett. Det er kun det første året at kostnaden kan belastes dette ansvarsområdet.</p>	Rekruttering av samiskspråklig ansatte	<p><i>Tiltak i 2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rekruttering 100.000 kr <p>Vedtak fra Sametinget: <u>ikke innvilget</u></p> <p>Videreføres ikke som et tiltak i 2021 da kommunen ikke har avklart det generelle spørsmålet om lønn som et virkemiddel for rekruttering.</p>	
	<p><i>Rammeavtale / Samarbeidsavtale med Árran -julevsáme guovdásj</i></p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt noe samarbeid både før 2020 og i 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Árran mánájárdde er regulert gjennom egen lovgivning • Jasska-prosjektet: Hábméra suohkan og Árran har vært en del av styringsgruppen. Kommunalt ansatte har bl.a deltatt på ulike kompetansehevingskurs • Litteratursatsing: «Julevsáme mánájgirjje». Kommunen og Árran har gått sammen i ei litteratursatsing, inspirert av Trøndelag fylkeskommunes prosjekt «Maanagærjah jarkoestimmie» • «Mihá kulturfestival» – kommunen og Árran er pådrivere for å etablere en lulesamisk kulturfestival fra 2021. • Kommunen leier lokaler av Árran til kulturskolens satsing på 	Knytte institusjonene Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran -julevsáme guovdásj tettere sammen gjennom forpliktende samarbeid.	<p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rammeavtale/samarbeidsavtale 300.000 kr</i> 	

	<p>garraduodje - Kulturskolen har et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet også til dipmadoudje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Árran, er gjennom kommunen, med i planene for videreføring av Jasska. Det går i hovedsak på kontinuiteten av kompetanseheving for kommunalt ansatte på samisk språk og kultur <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt ulike møter i 2020 der målet er å etablere et tettere samarbeid og om mulig en rammeavtale/samarbeidsavtale. I tillegg til overnevnte punkter er det et større potensiale til samarbeid på særlig språkarbeidet:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Språkfaglige oppgaver og rådgivning for Hábmera suohkan – Hamarøy kommune II. Lulesamisk litteratursatsing III. Rádnastallam – utvikle konseptet mer, i tett dialog med Drag skole 			
	<p><i>Bibliotekstatsing</i></p> <p>Hábmera girjjevuorkká - Hamarøy bibliotek skal etablere seg som bibliotek i lulesamisk område, og vil gjennomføre flere tiltak framover.</p> <p>Stikkord: samisk språk og kultur er synlig i bibliotekene, utvikle Drag filial til å være et samisk bibliotek både i samlingene, arrangementer og et sted der språket brukes, samarbeid med Sametingets bibliotek om hva samiske folkebibliotekstjenester innebærer, skilting av lokaler, tospråklighet i informasjonsmateriell.</p> <p>Litteratursatsing - Oversettelsesprosjektet er og et tiltak for å styrke lulesamisk språk på mange nivå, og får å få større tilgang på lulesamiske tekster til barn i bibliotekene.</p>	<p>Satsing og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur gjennom bibliotek og litteratur</p>	<p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Biblioteksatsing</i> <p><i>100.000 kr</i></p>	
	<p><i>SUM – omsøkte tiltak på utviklingsdelen for 2021</i></p>		<p><i>Omsøkt 2.720.000 kr</i></p> <p><i>Innvilget 1.720.000</i></p>	

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2022			
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd			
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2022/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2022			
<p>Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.</p> <p>Målet for tilskuddsordningen: Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.</p>			
<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkateksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/ Utdyping</i>	<i>Budsjetta/Budsjett</i>
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Oversettelse av regler. Kunngjøringar og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sáme álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánajns ma galggi álles jali ásijda álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gánágis vaddá dárkkelap njuolgadásjít dán mærrádasá fábmuj biedjamis.</p> <p>Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringar fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>	<p>Samme målsettinger og virkemiddelbruk i 2021, 2022 og 2023. Se derfor til plan for 2021.</p>	<p>Samme målsettinger og virkemiddelbruk i 2021, 2022 og 2023. Se derfor til plan for 2021.</p>
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav válldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálettjat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutjiijn guhti l doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrán. Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>		
<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiellav varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet</p> <p>§ 3-5 <i>Utvidet rett til bruk av</i></p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiellav adnet berustimijdis bærrággátsáttit bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale</p>		

<p><i>samisk i helse- og sosialsektoren</i></p>	<p>og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>		
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj</p> <p>§ 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot báلكkidum virggeloabev allasisá ámastittjat sámegielmáhtov gá orgádna dakkir máhtov dárbaј. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælggogissan dahká joarkátjit orgánan vissa ájgev barggat áhpadasá manjela. Gánágis dárkkelappot mierret njuolgadasájt dáj mærrádušaj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>		
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiellan oadtjot</p> <p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiellan oadtjot. Gánágis máhttá dárkkelap njuolgadasájt dán mærrádušá tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktuj guoski da njuolgadasá ma li vuodoskávllálagan ja joarkkaáhpaduslágan (áhpaduslágan), ja da njuolgadasá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).</p>		
<p>§ 3-9. Sámeigiella suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhttá mierredit, sámegiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>		
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihttala mærrádušájt tjuovo, de máhttá sán gesi ássje njuolggá guoská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gá gujddim guoská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		

2. Suohkanij giellaávdánahhttembarggo 2022/Kommunens språkutviklingsarbeid 2022

Ávdánahhttemdárja /Utviklingstilskudd

Ulmme doarjjaárnigijn:

Viesajiddje bessi sámegielav oahppat ja ávdedit

Målet med tilskuddsordningen:

Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket

Mánárgárddemánájda/Tiltak for barnehagebarn

	<i>Dájma /Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhta/Budsjet t</i>	
	<p><i>Kompetanseheving og utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for de kommunale barnehagene i nye Hamarøy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drag barnehage har en ansatt som har tatt utdanningspermisjon gjennom Nord Universitet. Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men kan også bli en ressurs for de andre kommunale barnehagene, gjerne som såkalt "giellatjehppe". Det kan også være aktuelt å leie vikarer for ressurspersonene eller leie inn samiskspråklige ressurspersoner for bruk i undervisning. 	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Giellatjehppe Drag barnehage 50% 230.000 kr 	

Skávlláohppijda /Tiltak for grunnskolebarn			
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjet t</i>
	<p><i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn. <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråkelever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmespårk (foreldre). I tillegg har mange av elevene på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.</p>	Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 450.000 kr
Ietjá dájma/Andre tiltak			
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjet t</i>
	<p><i>NuorajTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lulesamisk medie 	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen</p> <p>Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	<ul style="list-style-type: none"> • NuorajTV 100.000 kr
	<p><i>Julevsáme vahkko</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lulesamisk kulturuke 	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen</p> <p>Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Julevsáme vahkko 100.000 kr

		Bevisstgjøring og identitetsbygging		
	<i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i>	Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet	• Aktiviteter 50.000 kr	
	<i>Språkkafé i samarbeid med ASVO. Kveldsbasert tiltak</i>	Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet	• Tysfjord Asvo 100.000 kr	
	<i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i>	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur Bevisstgjøring og identitetsbygging Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur	•Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak 100.000 kr	
	<i>Duodje</i> Det samiske kunsthåndverket har lange tradisjoner og er en viktig del av den samiske kulturen. Det skilles mellom dipmaduodje (mykduodje) der man arbeider med myke materialer som stoff og skinn, og garraduodje der man arbeider med harde materialer som tre, horn og bein. I kulturskolens duodjefag undervises det i garraduodje. Materialer hentes fra naturen i nærområdet for å lære om prosessen fra treet står i skogen, til ferdig duodje-produkt. Det læres å bruke skjærende verktøy, som er grunnstenen i garraduodje. De første ukene gjøres det kjent med både verktøy og materialer. Når produktene er ferdige skal det læres hvordan man behandler og beskytter produktene mot tidens tann. Det vil også læres om duodjens verdier og betydning. Lærer er Mattias Harr - og faget har ingen kontingent de under 20 år. Tilbudet er for 5.-10.klasse OG VGS + voksne elever	Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur Bevisstgjøring og identitetsbygging Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur	• 30% stilling til dipmaduodje + utstyr, totalt 200.000 kr	

<p>Undervisningssteder: Drag og Oppeid.</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune gir dette tilbudet idag innenfor sine egne rammer. Kulturskolen har også satt seg et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet til også å gjelde dipmaduodje. Behovet er en 30% stilling til å begynne med.</p>			
<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år). <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>	<p>Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerrekuttering 300.000 kr 	
<p><i>Profilscole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse</i></p> <p>Riksrevisjonen kommer med en nedslående rapport når gjelder samisk undervisning (Riksrevisjonens undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk (2019-2020)). Ingen aktører kan si noe om kvaliteten på undervisningen som gis, og riksrevisjonens funn viser både til lærermangel som et vedvarende problem, mangel på læremidler som svekker opplæringstilbudet og generell svakhet i organiseringen av fjernundervisningstilbudet.</p> <p>Lulesamisk språk er det samiske språket som har størst utfordringer ihht opplæring i og på samisk. (For)prosjektet skal skissere innhold, organisering, eierskap, modell på undervisning, samt økonomisk og sosial bærekraft. Det vil</p>	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe som svarer på de utfordringene lulesamisk språk har innen skolesektoren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Profilscole – ressurser for at Drag skole skal være en lulesamisk profilscole</i> 	

<p>være naturlig å utrede klasseromsundervisning, fjernundervisning og læremiddelproduksjon som en del av profilskolen. Oppdragsutfører: Hábméra suohkan - Hamarøy kommune</p> <p>Prosjektet er forankret gjennom 1) Delprosjekt 10.2.1 Plan for oppvekt og undervisning (delprosjekt som ble nedsatt i forbindelse med sammenslåinga- og bygginga av nye Hábmér – nye Hamarøy) 2) Kommunestyrets vedtak av 14.05.2020: Kommunedirektøren bes om å prioritere utredning til politisk behandling på Drag skole som lulesamisk profilskole.</p> <p>Målet er å være i gang med profilskole fra august 2021</p>			
<p><i>Rammeavtale / Samarbeidsavtale med Árran -julevsáme guovdásj</i></p> <p>Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt noe samarbeid både før 2020 og i 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Árran mánáigárdde er regulert gjennom egen lovgivning • Jasska-prosjektet: Hábméra suohkan og Árran har vært en del av styringsgruppen. Kommunalt ansatte har bl.a deltatt på ulike kompetansehevingskurs • Litteratursatsing: «Julevsáme mánáigirjje». Kommunen og Árran har gått sammen i ei litteratursatsing, inspirert av Trøndelag fylkeskommunes prosjekt «Maanagærjah jarkoestimmie» • «Mihá kulturfestival» – kommunen og Árran er pådrivere for å etablere en lulesamisk kulturfestival fra 2021. • Kommunen leier lokaler av Árran til kulturskolens satsing på garraduodje - Kulturskolen har et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet også til dipmadoudje • Árran, er gjennom kommunen, med i planene for videreføring av Jasska. Det går i hovedsak på kontinuiteten av kompetanseheving for kommunalt ansatte på samisk språk 	<p>Knytte institusjonene Hábméra suohkan – Hamarøy kommune og Árran -julevsáme guovdásj tettere sammen gjennom forpliktende samarbeid.</p>	<p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rammeavtale/samarbeidsavtale 300.000 kr</i> 	

	<p>og kultur</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt ulike møter i 2020 der målet er å etablere et tettere samarbeid og om mulig en rammeavtale/samarbeidsavtale. I tillegg til overnevnte punkter er det et større potensiale til samarbeid på særlig språkarbeidet:</p> <p>IV. Språkfaglige oppgaver og rådgivning for Hábmera suohkan – Hamarøy kommune</p> <p>V. Lulesamisk litteratursatsing</p> <p>VI. Rádnastallam – utvikle konseptet mer, i tett dialog med Drag skole</p>			
	<p><i>Bibliotekstsatsing</i></p> <p>Hábmera girjjevuorkká - Hamarøy bibliotek skal etablere seg som bibliotek i lulesamisk område, og vil gjennomføre flere tiltak framover.</p> <p>Stikkord: samisk språk og kultur er synlig i bibliotekene, utvikle Drag filial til å være et samisk bibliotek både i samlingene, arrangementer og et sted der språket brukes, samarbeid med Sametingets bibliotek om hva samiske folkebibliotekstjenester innebærer, skilting av lokaler, tospråklighet i informasjonsmateriell.</p> <p>Litteratursatsing - Oversettelsesprosjektet er og et tiltak for å styrke lulesamisk språk på mange nivå, og får å få større tilgang på lulesamiske tekster til barn i bibliotekene.</p>	<p>Satsing og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur gjennom bibliotek og litteratur</p>	<p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Biblioteksatsing</i> <p><i>100.000 kr</i></p>	

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2023

Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd

1. Suohkana láhkamierredum dájma 2023/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2023

Ulme doarjjaárnigijn:

Viesajiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.

Målet for tilskuddsordningen:

Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.

Láhkavuodo/ Lovgrunnlag	Láhkataeksta/Lovtekst	Tjielgadás/Utdyping	Budsjæhtta/Budsjett
<p>§ 3-2. Láhkáásadásj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Översettelse av regler. Kunngjøringar og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkáásadásá majda ábbá jali oasse sáme álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánajs ma galggi álles jali ástjida álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gánágis vaddá dárkkelap njuolgadásajt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p>Love og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringar fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen.</p>	<p>Samme målsettinger og virkemiddelbruk i 2021, 2022 og 2023. Se derfor til plan for 2021.</p>	<p>Samme målsettinger og virkemiddelbruk i 2021, 2022 og 2023. Se derfor til plan for 2021.</p>
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav válldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálatjtat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutjiijn guhti l doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávran.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>		
<p>§ 3-5. Vjdeduvvam riektá sámegiellav varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet.</p> <p>§ 3-5 <i>Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</i></p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiellav adnet berustimijdis bærrájgátsájt bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadásj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>		
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirgeloahpáj</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot bákkidum virgeloabev allasisá ámastittjat sámegiellamáhtov gå orgádna dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælgogissan dahká joarkátjit orgánan vissa ájgev barggat áhpadusá manjela. Gánágis dárkkelappot mierret</p>		

<p>§ 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>njuolgasájt dáj mærrádušaj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>		
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiellan oadtjot</p> <p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiellan oadtjot. Gånágis máhtta dárkkelap njuolgasájt dán mærrádušaj tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiella ja sámegiellaj áhpadime gáktuj guoski da njuolgasá ma li vuodoskávlálagan ja joarkkaáhpaduslagan (áhpaduslagan), ja da njuolgasá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).</p>		
<p>§ 3-9. Sámegeilla suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhtta mierredit, sámegiella galggá liehket dássásaj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>		
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasaj orgádna ij dán kapihttala mærrádušaj tjuovo, de máhtta sán gesi ássje njuolga guoská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gå gujddim guoská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		

2. Suohkanij giellaávdánahhttembarggo 2023 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2023

Ávdánahhttemdárja /Utviklingstilskudd

Ulmme doarjjaárnigijn:

Viesajdiddje bessi sámegeielav oahppat ja ávdedit

Målet med tilskuddsordningen:

Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket

Mánárgárdemánájda /Tiltak for barnehagebarn

	<i>Dájma /Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
	<p><i>Kompetanseheving og utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for de kommunale barnehagene i nye Hamarøy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drag barnehage har en ansatt som har tatt utdanningspermisjon gjennom Nord Universitet. Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men kan også bli en ressurs for de andre kommunale barnehagene, gjerne som såkalt "giellatjehppe". Det kan også være aktuelt å leie vikarer for ressurspersonene eller leie inn samiskspråklige ressurspersoner for bruk i undervisning. 	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<p>• Giellatjehppe Drag barnehage 50% 240.000 kr</p>	

Skávlláohppiida /Tiltak for grunnskolebarn

	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
--	---------------------	--------------------------------	----------------------------	--

	<p><i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn. <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråkelever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmespråk (foreldre). I tillegg har mange av elevene på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.</p>	<p>Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstra giellatjehppe 450.000 kr 	
Ietjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
	<p><i>NuorajTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lulesamisk medie 	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen</p> <p>Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	<ul style="list-style-type: none"> • NuorajTV 100.000 kr 	
	<p><i>Julevsáme vahkko</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lulesamisk kulturuke 	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Julevsáme vahkko 100.000 kr 	
	<p><i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i></p>	<p>Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter 50.000 kr 	

	<p><i>Språkkafé i samarbeid med ASVO. Kveldsbasert tiltak</i></p>	<p>Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet</p>	<p>• Tysfjord Asvo 100.000 kr</p>	
	<p><i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i></p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p>• <i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i> 100.000 kr</p>	
	<p><i>Duodje</i></p> <p>Det samiske kunsthåndverket har lange tradisjoner og er en viktig del av den samiske kulturen. Det skilles mellom dipmaduodje (mykduodje) der man arbeider med myke materialer som stoff og skinn, og garraduodje der man arbeider med harde materialer som tre, horn og bein.</p> <p>I kulturskolens duodjefag undervises det i garraduodje. Materialer hentes fra naturen i nærområdet for å lære om prosessen fra treet står i skogen, til ferdig duodje-produkt. Det læres å bruke skjærende verktøy, som er grunnstenen i garraduodje. De første ukene gjøres det kjent med både verktøy og materialer. Når produktene er ferdige skal det læres hvordan man behandler og beskytter produktene mot tidens tann. Det vil også læres om duodjens verdier og betydning.</p> <p>Lærer er Mattias Harr - og faget har ingen kontingent de under 20 år. Tilbudet er for 5.-10.klasse OG VGS + voksne elever Undervisningssteder: Drag og Oppeid.</p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune gir dette tilbudet idag innenfor sine egne rammer. Kulturskolen har også satt seg et mål om å utvide det nåværende duodjetilbudet til også</p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p>• 30% stilling til dipmaduodje + utstyr, totalt 200.000 kr</p>	

	<p>å gjelde dipmaduodje. Behovet er en 30% stilling til å begynne med.</p>			
	<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år). <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>	<p>Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene</p>	<p>• Lærerrekuttering 300.000 kr</p>	
	<p><i>Profilscole – (for)prosjekt – utredningsarbeid og prosjektledelse</i></p> <p>Riksrevisjonen kommer med en nedslående rapport når gjelder samisk undervisning (Riksrevisjonens undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk (2019-2020)). Ingen aktører kan si noe om kvaliteten på undervisningen som gis, og riksrevisjonens funn viser både til lærermangel som et vedvarende problem, mangel på læremidler som svekker opplæringstilbudet og generell svakhet i organiseringen av fjernundervisningstilbudet.</p> <p>Lulesamisk språk er det samiske språket som har størst utfordringer ihht opplæring i og på samisk. (For)prosjektet skal skissere innhold, organisering, eierskap, modell på undervisning, samt økonomisk og sosial bærekraft. Det vil være naturlig å utrede klasseromsundervisning, fjernundervisning og læremiddelproduksjon som en del av profilskolen.</p> <p>Oppdragsutfører: Hábmera suohkan - Hamarøy kommune</p>	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe som svarer på de utfordringene lulesamisk språk har innen skolesektoren</p>	<p>• Profilscole – ressurser for at Drag skole skal være en lulesamisk profilscole</p>	

<p>Prosjektet er forankret gjennom</p> <p>1) Delprosjekt 10.2.1 Plan for oppvekt og undervisning (delprosjekt som ble nedsatt i forbindelse med sammenslåinga- og bygginga av nye Hábmmer – nye Hamarøy)</p> <p>2) Kommunestyrets vedtak av 14.05.2020: Kommunedirektøren bes om å prioritere utredning til politisk behandling på Drag skole som lulesamisk profilskole.</p> <p>Målet er å være i gang med profilskole fra august 2021</p>			
<p><i>Rammeavtale / Samarbeidsavtale med Árran -julevsáme guovdásj</i></p> <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt noe samarbeid både før 2020 og i 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Árran mánálgárdde er regulert gjennom egen lovgivning • Jasska-prosjektet: Hábmmera suohkan og Árran har vært en del av styringsgruppen. Kommunalt ansatte har bl.a deltatt på ulike kompetansehevingskurs • Litteratursatsing: «Julevsáme mánálgirjje». Kommunen og Árran har gått sammen i ei litteratursatsing, inspirert av Trøndelag fylkeskommunes prosjekt «Maanagærjah jarkoestimmie» • «Mihá kulturfestival» – kommunen og Árran er pådrivere for å etablere en lulesamisk kulturfestival fra 2021. • Kommunen leier lokaler av Árran til kulturskolens satsing på garraduodje - Kulturskolen har et mål om å utvide det nåværende doudjetilbudet også til dipmadoudje • Árran, er gjennom kommunen, med i planene for videreføring av Jasska. Det går i hovedsak på kontinuiteten av kompetanseheving for kommunalt ansatte på samisk språk og kultur <p>Hábmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran har hatt ulike møter i 2020 der målet er å etablere et tettere</p>	<p>Knytte institusjonene Hábmmera suohkan – Hamarøy kommune og Árran -julevsáme guovdásj tettere sammen gjennom forpliktende samarbeid.</p>	<p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rammeavtale/samarbeidsavtale 300.000 kr</i> 	

	<p>samarbeid og om mulig en rammeavtale/samarbeidsavtale. I tillegg til overnevnte punkter er det et større potensiale til samarbeid på særlig språkarbeidet:</p> <p>VII. Språkfaglige oppgaver og rådgivning for Hábmara suohkan – Hamarøy kommune</p> <p>VIII. Lulesamisk litteratursatsing</p> <p>IX. Rádnastallam – utvikle konseptet mer, i tett dialog med Drag skole</p>			
	<p><i>Bibliotekstatsing</i></p> <p>Hábmera girjjevuorkká - Hamarøy bibliotek skal etablere seg som bibliotek i lulesamisk område, og vil gjennomføre flere tiltak framover.</p> <p>Stikkord: samisk språk og kultur er synlig i bibliotekene, utvikle Drag filial til å være et samisk bibliotek både i samlingene, arrangementer og et sted der språket brukes, samarbeid med Sametingets bibliotek om hva samiske folkebibliotekstjenester innebærer, skilting av lokaler, tospråklighet i informasjonsmateriell.</p> <p>Litteratursatsing - Oversettelsesprosjektet er og et tiltak for å styrke lulesamisk språk på mange nivå, og får å få større tilgang på lulesamiske tekster til barn i bibliotekene.</p>	<p>Satsing og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur gjennom bibliotek og litteratur</p>	<p><i>Nytt tiltak i 2021:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Biblioteksatsing</i> <p><i>100.000 kr</i></p>	

Vuollájtjállem/underskrift	
Namma/Navn:	
Biejvve/Dato:	
Vuollájtjállem/Underskrift: _____	Doajmmapládna sáddiduvvá/Aktivitetsplanen sendes: Sámediggi - Sametinget Ávjovárgeaidnu 50 9730 Kárášjohka/Karasjok www.samediggi.no